

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1. P. M. T. J., D.**, bytom L.L., K., **2. B. M.**, bytom L.L., K., **3. J. K.**, bytom L., K., **4. M. K.**, bytom M., K., **5. R. Z. K., P.**, bytom B., K., **6. D. R.**, bytom L., K., **7. J. K.**, bytom L., K., **8. J. J.**, bytom L., K., **9. K. R.**, bytom L., K., **10. M. K.**, bytom L., K., **11. T. K.**, bytom L.01, K., **12. I. R. P.**, bytom L., K., **13. A. J.**, bytom Š., K., zastúpených J. P. Š., advokátom so sídlom L., B., proti žalovanému: **Mesto Košice**, Trieda SNP 48/A, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2010/01338-02II/GAZ zo dňa 4. marca 2010, na odvolanie žalobcov 1. až 13. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. decembra 2011, č. k. 7S/1/2011-40, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/1/2011-40 zo dňa 14. decembra 2011, **p o t v r d z u j e .**

Odvolacie konanie o žalobe žalobcov 5. a 9. **z a s t a v u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením č. k. 7S/1/2011-40 zo dňa 14. decembra 2011 zastavil konanie (§ 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) o žalobe žalobcov 1. až 13. proti rozhodnutiu žalovaného č. A/2010/01338-02II/GAZ zo dňa 4. marca 2010. Krajský súd

uviedol, že žalobcovia napadli prvostupňové správne rozhodnutie, ktoré v tomto prípade nie je preskúmateľné súdom, nakoľko nebol využitý opravný prostriedok, aby vo veci napadnutého rozhodnutia rozhodol správny orgán v druhom stupni, teda krajský stavebný úrad. Poukázal na skutočnosť, že preskúmané rozhodnutie obsahovalo poučenie o podaní opravného prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu, avšak odvolacie konanie sa neuskutočnilo, čo žalovaný potvrdil písomným podaním zo dňa 28. novembra 2011.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo, pretože konanie vo veci bolo zastavené (§ 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku).

Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia 1. až 13. prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku navrhujúc, aby odvolací súd uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/1/2011-40 zo dňa 14. decembra 2011 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietali, že už v podanej žalobe uviedli, že rozhodnutie žalovaného im nebolo ako účastníkom konania riadne doručené, resp. oznámené. Napadnutým rozhodnutím žalovaný správny orgán rozhodol o umiestnení líniovej stavby, preto vyslovili názor, že rozhodnutie malo byť oznámené verejnou vyhláškou. Ďalej uviedli, že oznámenie o začatí konania musí mať písomnú formu, pričom žalovaný bol vzhľadom na existenciu dôvodov podľa § 36 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) oprávnený realizovať oznámenie o začatí konania, ako aj územné rozhodnutie verejnou vyhláškou. Zdôraznili, že z obsahu listiny, ako aj jej príloh musí byť zrozumiteľné, komu sa rozhodnutie doručuje, pričom doplnili, že oznámenie o začatí konania ako aj rozhodnutie o umiestnení líniovej stavby musí obsahovať situáciu umiestnenia stavby a to tak, aby bolo zrejmé, kto je účastníkom konania. Žalovanému vyčítali, že oznámenie o začatí konania ako aj napadnuté rozhodnutie nedefinuje, kto je ex lege účastníkom konania, teda aký okruh fyzických a právnických osôb zahŕňa pojem vlastníci pozemkov dotknutých stavbou, ktorý v priebehu konania používal žalovaný. Rovnako tak žalovaný nijakým spôsobom nepoučil žalobcov, ktorí sú vlastníkami susedných pozemkov o ich práve byť účastníkmi konania. Ďalej namietali, že z takéhoto všeobecného ponímania vymedzenia okruhu účastníkov konania by vyplývala pre ktorúkoľvek osobu nutnosť preventívne kontrolovať na príslušných úradoch

skutočnosť, či je alebo nie je účastníkom konania, pričom na získanie istoty vo svojom postavení by musela takúto kontrolu vykonávať pravidelne. Preto z uvedeného vyvodili, že vymedzenie okruhu účastníkov konania žalovaným bolo zjavne nesprávne a najmä nedostatočné.

Mali za to, že žalobcovia nie sú oprávnení posudzovať, či splňajú zákonné podmienky účasti na konaní v prípade, ak ide o účastníkov konania ex lege, teda tých, ktorých účastníctvo výslovne vymedzuje právna norma. Podľa názoru žalobcov bolo povinnosťou správneho orgánu presne vymedziť okruh osôb, ktorým sa rozhodnutie oznamuje, resp. zabezpečiť situáciu navrhovanej trasy vo vyhotovení, z ktorého bude zrejmé, cez ktoré nehnuteľnosti – pozemky má líniová stavba prechádzať. Nerešpektovaním tohto postupu bolo porušené ich právo účinne obhajovať svoje práva a záujmy v územnom konaní, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu odvolania žalobcov uviedol, že stavebným úradom bol v oznámení o začatí územného konania a v územnom rozhodnutí vymedzený okruh účastníkov konania v rozsahu „vlastníkov pozemkov dotknutých stavbou“, pričom tento okruh účastníkov územného konania zahŕňal v zmysle § 34 ods. 2 stavebného zákona tie právnické a fyzické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté. Ďalej uviedol, že v oznámení o začatí územného konania, ani v územnom rozhodnutí líniových stavieb s veľkým počtom účastníkov konania, ktoré sa dotýkajú rozsiahleho územia sa podľa § 3 ods. 2 vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona (návrh na vydanie územného rozhodnutia) a § 4 ods. 1 písm. c/ cit. vyhlášky (obsah územného rozhodnutia) údaje podľa evidencie katastra nehnuteľností neuvádzajú, ale postačí popis územia stavby. Zdôraznil, že oznámenie o začatí územného konania aj územné rozhodnutie popis územia dotknutého umiestnením stavby obsahovali. Poukázal na skutočnosť, že pre oznámenie územného konania formou verejnej vyhlášky nevyplýva z § 36 ods. 1, 4 stavebného zákona povinnosť prikladať (zverejňovať) k oznámeniu o začatí konania, ani k oznámeniu rozhodnutia podľa § 42 stavebného zákona aj podrobnú situáciu s popisom pozemkov, na ktorých sa stavba umiestňuje, keď táto je v zmysle § 39 ods. 1 stavebného zákona grafickou prílohou územného rozhodnutia (obdobne ako projektová dokumentácia stavby schválená v stavebnom konaní je prílohou stavebného povolenia, avšak nie je predmetom zverejňovania verejnou vyhláškou).

Preto absencia situácie s umiestnením stavby ako dôvod brániaci účastníkom konania uplatniť si svoje práva v konaní nemá zákonnú oporu.

Zároveň uviedol, že účastníci územného konania boli v oznámení o začatí konania podľa § 36 ods. 1 stavebného zákona riadne poučení, že oboznámiť sa s návrhom umiestnenia stavby, podkladmi konania a uplatniť pripomienky a námietky k veci konania môžu najneskôr na vytýčenom ústnom pojednávaní. Doplnil, že podklady návrhu obsahovali podrobné údaje o pozemkoch dotknutých umiestnením stavby, vrátane susedných pozemkov, na základe ktorých si mohli jednotliví vlastníci pozemkov, nachádzajúcich sa v línii popisu trasy elektrického vedenia, overiť, či ich vlastníctvo k pozemku môže byť navrhovaným umiestnením priamo dotknuté, alebo v prípade pochybností sa svojho práva účasti v konaní domáhať. Okrem uvedeného boli účastníci konania v oznámení o začatí konania poučení podľa § 42 ods. 4 stavebného zákona, že v odvolacom konaní sa neprihliada na námietky a pripomienky, ktoré neboli uplatnené v prvostupňovom konaní, hoci uplatnené mohli byť. Avšak v zmysle oznámenia uplatnili námietky k umiestneniu stavby len vlastníci pozemkov v katastri obce Baška, ktorým bolo v konaní vyhovené. Zo strany žalobcov neboli do termínu ústneho pojednávania, ani do doby rozhodnutia vo veci uplatnené žiadne námietky, či pripomienky voči navrhovanému umiestneniu stavby, podkladom konania, ani podľa nich nedostatočnej forme oznámenia konania. Rovnako z ich strany neboli uplatnené ani žiadne iné úkony smerujúce k prevereniu postavenia účastníkov konania, či domáhania sa tohto postavenia. Účastníci boli taktiež riadne poučení v následne vydanom rozhodnutí o umiestnení stavby o možnosti a spôsobe podania odvolania voči územnému rozhodnutiu, pričom proti tomuto rozhodnutiu nebolo zo strany žalobcov a ani ostatných účastníkov konania podané v zákonnej lehote odvolanie, preto v zmysle § 52 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) územné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12. apríla 2010.

Vyslovil názor, že žalovaným boli v uskutočnenom územnom konaní dodržané procesné úkony vyplývajúce z ustanovení stavebného zákona upravujúcich územné konanie, ako aj z príslušných ustanovení správneho poriadku, teda účastníci konania (vrátane žalobcov) mali dostatočným poučením o ich právach a povinnostiach vytvorený zákonným spôsobom priestor pre účinné uplatňovanie svojich vlastníckych práv podľa § 3 a § 4 správneho poriadku. Dodal, že

z písomností územného konania je zrejmé, že žalobcovia tieto svoje práva v územnom konaní nevyužili a námietky, či odvolanie neuplatnili. Preto odvolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Košiciach o zastavení konania v právnej veci žalobcov, ako aj dôvody odvolania považoval za neopodstatnené a napadnuté uznesenie podľa § 250d ods. 3 v spojení s § 250 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku za zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné priznať úspech, pričom v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre prejednanie odvolania žalobcov 5. a 9. v merite v dôsledku jeho späťvzatia. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 244 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Podľa § 247 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku podľa ustanovení tejto hlavy (t.j. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 42 ods. 1, 2 stavebného zákona územné rozhodnutie sa účastníkom oznamuje doručením písomného vyhotovenia. Verejnou vyhláškou sa oznámi územné rozhodnutie o **umiestnení líniovej stavby** a v odôvodnených prípadoch aj o umiestnení zvlášť rozsiahlej stavby, stavby s veľkým počtom účastníkov konania, ako aj rozhodnutie o využití územia a o ochrannom pásme, ak sa týka rozsiahleho územia. Doručenie sa uskutoční vyvesením územného rozhodnutia na 15 dní spôsobom v mieste obvyklým. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia.

Podľa § 61 ods. 4 stavebného zákona **pri líniových stavbách** alebo v odôvodnených prípadoch aj pri zvlášť rozsiahlych stavbách, stavbách s veľkým počtom účastníkov konania stavebný úrad upovedomí účastníkov o začatí stavebného konania verejnou vyhláškou najmenej 15 dní pred konaním miestneho zisťovania, prípadne ústneho pojednávania, a ak sa nekoná ústne pojednávanie, pred uplynutím lehoty určenej podľa odseku 3.

V prejednávacom prípade podali žalobcovia 1. až 13. žalobu proti rozhodnutiu vydanému žalovaným Mestom Košice, príslušným stavebným úradom prvého stupňa v zmysle § 117 a § 119 ods. 1 stavebného zákona. Z obsahu predloženého spisu je zrejmé, že predmetné rozhodnutie žalovaného bolo v súlade s § 42 ods. 2 v spojení s § 61 ods. 4 stavebného zákona oznámené účastníkom verejnou vyhláškou vyvesenou na úradnej tabuli žalovaného, ako aj internetovej stránke www.kosice.sk na 15 dní, pričom posledný deň tejto lehoty bol dňom jeho doručenia. Takto potom bolo preukázané, že rozhodnutie č. A/2010/01338-02II/GAZ zo dňa 4. marca 2010 bolo doručené dňa 26. marca 2010.

Odvolaací súd nezistil v postupe žalovaného, keď tento nariadil predmetné rozhodnutie oznámiť verejnou vyhláškou, porušenie zákona. Splnenie zákonných podmienok pre oznamovanie verejnou vyhláškou si posudzuje správny orgán sám. V prejednávacom prípade odôvodňovalo postup žalovaného, že sa jedná o líniovú stavbu podľa § 139 ods. 3 písm. a/ stavebného zákona. Stavebný zákon pri líniových stavbách upravuje odlišný postup pri oznamovaní začatia územného a stavebného konania v porovnaní so všeobecným územným a stavebným konaním (ktoré sa netýkajú líniových stavieb a nespĺňajú podmienky na doručenie verejnou vyhláškou podľa § 36 ods. 4, § 61 ods. 4 stavebného zákona a § 26 správneho

poriadku). Stavebný úrad oznamuje začatie územného konania o umiestnení líniovej stavby účastníkom územného konania verejnou vyhláškou (§ 36 ods. 4 stavebného zákona). Táto právna úprava zakotvená v § 36 ods. 4 stavebného zákona je špeciálnou úpravou k všeobecnej právnej úprave uvedenej v § 36 ods. 1 stavebného zákona („stavebný úrad oznámi začatie územného konania dotknutým orgánom a všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené spravidla s miestnym zisťovaním“). V tomto prípade sa použije zásada *lex specialis derogat legi generali*, t.j. špeciálny zákon alebo ustanovenie ruší všeobecný zákon alebo ustanovenie. Preto začatie územného konania o umiestnení líniovej stavby stavebný úrad oznamuje účastníkom formou verejnej vyhlášky a nie doručením do vlastných rúk podľa § 34 ods. 1 a § 61 ods. 1 stavebného zákona. Doručovanie písomností verejnou vyhláškou predstavuje štandardný spôsob doručovania umožňujúci primeraným spôsobom riešiť napätie medzi povinnosťou orgánu verejnej správy oznámiť oprávneným subjektom relevantné údaje v konaní a požiadavkou zabezpečiť plynulý priebeh konania elimináciou rizika jeho zablokovania v dôsledku objektívnej alebo subjektívnej nemožnosti doručenia veľkému počtu osôb v primeranom časovom rozpätí alebo v dôsledku absencie aktuálnych údajov o mieste ich pobytu (napríklad nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL ÚS 22/06 z 1. októbra 2008, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/125/2009 z 21. januára 2010).

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že boli splnené zákonné podmienky na doručovanie predmetného rozhodnutia verejnou vyhláškou a pri tomto spôsobe doručovania bol žalovaným zachovaný zákonný postup. Keďže predmetné rozhodnutie bolo žalobcom doručené zákonným spôsobom, žalobcovia mali možnosť sa o ňom dozvedieť, postupom žalovaného neboli opomenutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje ďalej za podstatné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že žalobcovia podali žalobu proti prvostupňovému správne rozhodnutiu, ktoré nadobudlo právoplatnosť inak než po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Odvolací súd overil, že predmetné rozhodnutie obsahovalo riadne poučenie o opravnom prostriedku, avšak odvolanie v zákonom stanovenej lehote nebolo podané, v dôsledku čoho nadobudlo rozhodnutie právoplatnosť. Z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že voči

preskúmanému rozhodnutiu nebolo účastníkmi územného konania (a teda ani žalobcami) podané odvolanie a po márnom uplynutí zákonnej lehoty uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12. apríla 2010.

Podľa § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že svojich práv sa žalobou proti rozhodnutiu správneho orgánu nemôže úspešne domôcť ten, kto v správnom konaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa odvolanie nepodal, hoci bolo prípustné. Súd preto nemôže vecne prejednať žalobu proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak proti rozhodnutiu nebol podaný opravný prostriedok, pokiaľ je prípustný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň poukazuje aj na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 12/1997, z ktorého vyplývajú závery:

1. Účelom čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je zaručiť prístup k súdu každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy. Prístup k súdu sa nezaručuje kedykoľvek, ale iba vtedy, ak zákon neustanoví inak. Uplatnenie práva zaručeného čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vymedzuje zákon.

2. Podľa § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku všeobecné súdy v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmajú len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

3. Ak žalobca v konaní pred správnym orgánom nevyužil riadne opravné prostriedky, všeobecný (správny) súd je povinný konanie pred ním zastaviť podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd Slovenskej republiky teda konal tak, ako mu to ukladá zákon, preto súčasne nemohol porušiť základné právo fyzickej osoby priznané čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ak táto osoba nesplnila požiadavku, ktorou sa podmieňuje vznik práva na prístup k súdu pri uplatnení práva zaručeného čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

V prejednávacom prípade žalobcovia podali na súd žalobu na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, proti ktorému bolo podanie odvolania prípustné, a preto nebol daný základný predpoklad pre postup súdu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, pretože správna žaloba nesmerovala proti rozhodnutiu, ktoré nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú. Za týchto okolností konanie trpí prekážkou, ktorá bráni vecnému prejednaniu žaloby, a preto bolo dôvodné konanie podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zastaviť z dôvodu, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky v danej veci dospel k záveru, že pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil, rozhodol vo veci správne a v súlade so zákonom, a preto uznesenie Krajského súdu v Košiciach podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej Občianskeho súdneho poriadku potvrdil.

Pokiaľ ide o odvolanie žalobcov 5. a 9. proti uzneseniu krajského súdu odvolací súd zistil, že títo vzali účinne svoje odvolanie späť v priebehu odvolacieho konania pred tým, ako o ňom rozhodol odvolací súd.

Podľa § 207 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak niekto vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

V zmysle § 246c ods. 1, veta prvá Občianskeho súdneho poriadku pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Vzhľadom na to, že žalobcovia 5. a 9. vzali svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa späť pred tým, ako o ňom bolo rozhodnuté, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s citovanými ustanoveniami odvolacie konanie o odvolaní žalobcov 5. a 9. zastavil.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v zmysle § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej

Občianskeho súdneho poriadku, keď neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal a žalovanému v tomto druhu konania náhrada trov konania neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 10. decembra 2012

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská